

แนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน

โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย

The Administration Guidelines Promoting Further Education to Junior
High School of Students at Ban Doi Chang School, Chiang Rai Province

คมสัน สุลี

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวดี อุปินใจ

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

การศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย และ3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย แหล่งข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 213 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ประกอบไปด้วย การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเนื้อหาสำคัญ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ภาพรวมเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการบริหารจัดการโรงเรียน
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเป้าหมายในอนาคต อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านโอกาส/ความคาดหวัง อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านค่านิยม อยู่ในระดับน้อย

3. แนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย นำเสนอ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน ควรมีการกำหนดกลยุทธ์ แนวทาง และวิธีการสร้างพลังขับเคลื่อนให้โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการที่ดีและชัดเจน โรงเรียนควรจัดบุคลากรในการให้คำปรึกษา และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน และหน่วยงานอื่น 2) ด้านการส่งเสริมและแนะแนวการศึกษาต่อ ควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ โรงเรียนควรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษาต่อกับสถานศึกษาอื่นๆ ควรมีการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ให้นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์ด้านการศึกษาต่อ อาชีพ และบุคลิกภาพ 3) ด้านครูผู้สอน ควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการมาโรงเรียน ครูควรมีบุคลิกภาพที่ดีและวางตัวเหมาะสมต่อการเป็นครูผู้สอนและควรมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข และ4) ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้คิดเป็นและควรช่วยให้นักเรียนพัฒนาในการควบคุมตนเองเพื่อให้มีชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข

Abstract

The purposes of this study were 1) to examine the needs in further education to Junior High School of students at Ban Doi Chang School, Chiang Rai Province, 2) to investigate the factors affecting further education to Junior High School of students at Ban Doi Chang School, Chiang Rai Province, and 3) to develop the administration guidelines promoting further education to Junior High School of students at Ban Doi Chang School, Chiang Rai Province. The data source was 213 participants including school administrators, teachers in charge of Prathomsuksa 6 and Matthayomsuksa 1, students from Prathomsuksa 6, Matthayomsuksa 1 and 3, and parents. The research instruments were questionnaire and interview. The data analysis included mean, standard deviation and content analysis. The analysis was reported in tabular format and narration. The results showed that:

1. The needs of students in further education to Junior High School at Ban Doi Chang School, Chiang Rai Province showed mean and standard deviation, in overall, at the high level. The individual aspects analysis showed that the aspect showing the highest mean was teachers

rated at the high level, followed by teaching, while school administration was rated the lowest mean.

2. The factors affecting further education to Junior High School of students at Ban Doi Chang School showed mean and deviation, in overall, at the high level. The individual aspects analysis showed that the aspect showing the highest mean was future goal rated at the high level, followed by opportunity/expectation, while value was rated at the low mean.

3. The administration guidelines for promoting further education to Junior High School for students at Doi Chang School, Chiang Rai Province consisted 4 domains: 1) School administration: The school should determine the strategies, approach and methods in driving good and clear administration practice for the school. The school should assign staff to offer counselling and coordinate with community and other organizations for education provision. 2) Promotion and further education counselling: The school should promote learners to develop naturally and maximum potential. The school should exchange educational guidance experiences with other schools. The school should organize counselling activity orienting students the knowledge and experience of further education, career and personality. 3) Teacher: Teachers should create positive attitude towards learning and coming to school for students. Teachers should show good personality and become role model as good teacher. Teachers should arrange internal and external environments promoting happy learning for students. 4) Teaching: Teachers should offer learning content and activities answering the interests and competence of students. Teachers should arrange real-life learning activities, promote thinking skills, and assist students in self-control for happy life and happy working with other people.

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงใจ ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นจากการสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กรมอาชีวศึกษา, 2542 : 2) การพัฒนาการจัดการศึกษาให้แก่ประชากรวัยเรียนบนพื้นที่สูง ทั้งที่มีและไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร ให้มีโอกาสด้านการศึกษาและคุณภาพอย่างทั่วถึงด้วยรูปแบบที่หลากหลายตามบริบทของพื้นที่ที่สถานศึกษาตั้งอยู่ จะเห็นได้ว่ามีกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเด็กด้อยโอกาสหลายฉบับ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่กำหนดให้ความคุ้มครองผู้ด้อยโอกาสและเสียเปรียบ ได้มีโอกาสด้านการศึกษาและคุ้มครองสิทธิต่างๆ โดยเน้นความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ เพราะกฎหมาย

ความแตกต่าง ความเสมอภาคในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

โรงเรียนบ้านดอยช้าง ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เป็นโรงเรียนรัฐบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้โรงเรียนน่าอยู่ น่าเรียน มีแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียน เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและศึกษาข้อมูลหาความรู้ให้พร้อมกับการศึกษาที่เพิ่มและสูงขึ้น จึงมองเห็นปัญหาของนักเรียนในเรื่องของการศึกษาต่อ เพราะการศึกษาช่วยให้เราทราบว่าเราควรจะพัฒนาตัวเองเพื่อที่จะใช้ชีวิตในแต่ละวัน ปรับการใช้ชีวิตให้เหมาะสมและเข้ากับคนอื่นได้ และไม่เป็นการของสังคม การศึกษานอกจากจะช่วยให้มีความรู้แล้วยังช่วยให้รู้จักเข้าสังคมและพัฒนาตัวเอง เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในหลายๆ ด้าน จะได้พัฒนาทั้งบุคคลและประเทศชาติต่อไป

ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จึงมุ่งศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย ซึ่งผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการพิจารณาในการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ทำให้ทราบความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียน โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย
2. ทำให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย
3. ทำให้ทราบแนวทางส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียน โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย

1. หน้าที่การบริหาร ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การสั่งการ (Commanding) 4) การประสานงาน (Coordinating) 5) การควบคุมงาน (Controlling)
2. แนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อ ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน 2) ด้านการส่งเสริมและแนะแนวการศึกษาต่อ 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ปัจจัยการศึกษาต่อ ประกอบด้วย 1) สถิติปัญหาและความสามารถ 2) ค่านิยม 3) ทุนทรัพย์ 4) เป้าหมายในอนาคต 5) ผู้ปกครอง 6) ความเชื่อ 7) โอกาส/ความคาดหวัง

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน 3) ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 คน 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 36 คน 5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คน 6) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 27 คน 7) ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 103 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 213 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยทั้งหมด 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย รวมทั้งสิ้น จำนวน 104 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย โดยใช้แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และสถานะ ลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน ด้านการส่งเสริมและแนะแนวการศึกษาต่อ ด้านครูผู้สอน และด้านการจัดการเรียนการสอน มีลักษณะในมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามรูปแบบ Likert' Rating Scale

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย

3. การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าเฉลี่ย แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย 2) แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย 3) แบบสอบถาม ตอนที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบความเรียง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย

1. ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 213 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียน โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย โดยใช้แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผู้อำนวยการโรงเรียน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และสถานะ ลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียน โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งเป็น 7 ด้าน คือ ได้แก่ 1) เป้าหมาย/จุดมุ่งหมาย 2) ความเชื่อ 3) ค่านิยม 4) ความสามารถ/สติปัญญา 5) การสนับสนุน/ทุนทรัพย์ 6) ผู้ปกครอง และ 7) โอกาส/ความคาดหวัง มีลักษณะในมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามรูปแบบ Likert' Rating Scale

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียน โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย

3. การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าเฉลี่ยแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย 2) แบบสอบถาม ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย 3) แบบสอบถาม ตอนที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบความเรียง

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย

1. ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่มีผู้ให้ข้อมูล คือ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน 2) ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน 3) ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน 5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน 6) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน 7) ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 1 คน

เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ที่ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้ 8) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ที่รับผิดชอบในด้านนโยบายการศึกษา จำนวน 1 คน 9) ศึกษาพิเศษ ที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 1 คน 10) ผู้อำนวยการโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยไคร้ ที่มี (Best Practice) ด้านการส่งเสริมการศึกษาต่อหรือที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ไว้ก่อน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตอบวัตถุประสงค์การศึกษาในเรื่องแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงรายนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ที่รับผิดชอบในด้านนโยบายการศึกษา จำนวน 1 คน ศึกษาพิเศษ ที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 1 คน และ ผู้อำนวยการโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยไคร้ที่มี (Best Practice) ด้านการส่งเสริมการศึกษาต่อหรือที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จำนวน 1 คน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจากแบบสัมภาษณ์ข้อมูลเรื่องแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย ไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ นำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย มีผลการศึกษาดังนี้

1. ความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย มีดังนี้ เมื่อพิจารณาความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.82) รองลงมา คือ ด้านจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.75) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการบริหารจัดการโรงเรียน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.70)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย มีดังนี้ เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเป้าหมายในอนาคต อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.91) รองลงมา คือ ด้านโอกาส/ความคาดหวัง อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.88) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านค่านิยม อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 3.46)

3. แนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน ควรกำหนดกลยุทธ์ แนวทาง และวิธีการสร้างพลังขับเคลื่อนให้โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการที่ดีและชัดเจน โรงเรียนควรจัดบุคลากรในการให้คำปรึกษา และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน และหน่วยงานอื่น ควรมีการเพิ่มสมรรถนะของโรงเรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรมีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นและควรทำให้ครูทุกคนรักในงานสอนและทำงานอย่างเป็นระบบ

3.2 ด้านการส่งเสริมและแนะแนวการศึกษาต่อ ควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ โรงเรียนควรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษาต่อกับสถานศึกษาอื่นๆ ควรมีการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ทำให้นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์ด้านการศึกษาต่อ อาชีพ และบุคลิกภาพ ควรมีการประยุกต์ใช้หลักการและกระบวนการแนะแนวในการจัดหลักสูตรและครูผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

3.3 ด้านครูผู้สอน ควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการมาโรงเรียน ครูควรมีบุคลิกภาพที่ดี และวางตัวเหมาะสมต่อการเป็นครูผู้สอน ควรมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูและพร้อมที่จะพัฒนาวิชาชีพของตนอยู่เสมอ ต้องทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

3.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ควรคิดค้นคว้าและแสวงหาแนวทางวิธีการใหม่ๆ มาใช้จัดการเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็นและควรช่วยให้นักเรียนพัฒนาในการควบคุมตนเองเพื่อให้มีชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย สามารถนำมาอภิปรายผลเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1. ความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สลิตา รินสิริ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า แนวทางในการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผล ด้านการเตรียมการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรสิงห์ สุตสงวน (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า การตัดสินใจเลือกเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาเพราะปัจจัยด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ นักเรียนได้ให้ความสำคัญในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในด้านเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากนักเรียนได้เห็นความสำคัญในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาไปสู่การประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจาก เป้าหมายในอนาคต เป็นการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นำความรู้ไปประกอบอาชีพในอนาคตมีการวางแผนเป้าหมายในชีวิตไว้ว่าจะศึกษาให้ถึงระดับปริญญาตรีจึงมุ่งหมายต้องการเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถในอนาคตการกำหนดเป้าหมายทำให้มีทิศทางในการเรียนต่อให้ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น มีงานทำดีๆ สามารถหาเงินเลี้ยงครอบครัวของตัวเองได้

3. แนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดอยช้าง จังหวัดเชียงราย พบว่า

3.1 ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน ควรกำหนดกลยุทธ์ แนวทาง และวิธีการสร้างพลังขับเคลื่อนให้โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการที่ดีและชัดเจน โรงเรียนควรจัดบุคลากรในการให้คำปรึกษา และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน และหน่วยงานอื่น ควรมีการเพิ่มสมรรถนะของโรงเรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและควรมีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ วริศรา อรุณกิตติพร ธนวิน ทองแพง และพงศ์เทพ จิระโร (2561 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจาก ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่ดี มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาวิชาการ หลักสูตร นวัตกรรมและกระบวนการเรียนรู้ ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

3.2 ด้านการส่งเสริมและแนะแนวการศึกษาต่อ มีความสอดคล้องกับ นิรุทธ์ วัฒนภาสและ วลภา วงศ์ศักดิ์รินทร์ (2561 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการการจذبบริการแนะแนวในโรงเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการจذبบริการแนะแนวในโรงเรียนในด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการแนะแนวอาชีพ และด้านการแนะแนวส่วนตัวและสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการการจذبบริการแนะแนวในโรงเรียนในภาพรวม ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการแนะแนวอาชีพ และด้านการแนะแนวส่วนตัวและสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การส่งเสริมและแนะแนวการศึกษาต่อ เป็นการให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพรู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิธีการเรียนรู้ และสามารถวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม

3.3 ด้านครูผู้สอน ควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการมาโรงเรียน สอดคล้องกับ ปภาวี ตั้งดวงดี (2559 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ทัศนศึกษา โรงเรียนประถมส่วนขยายแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของครูรุ่นเก่าและครูรุ่นใหม่โดยจำแนกตามอายุและเพื่อศึกษาคุณลักษณะของครูที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะครูได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ 1) ความกระตือรือร้น และความอดทน 2) เทคโนโลยีและการสื่อสาร 3) การลงโทษ และ 4) ความเข้มงวด และเมื่อนำมาวิเคราะห์ด้วย Multiple Regression ก็พบว่า ครูที่มีกลุ่มคุณลักษณะความกระตือรือร้นและความอดทนกลุ่มเทคโนโลยีและการสื่อสารและกลุ่มความเข้มงวด มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจาก ครูต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถถ่ายทอดความรู้และต่อยอดความรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้

ความสำคัญกับประโยชน์ที่จะเกิดกับลูกศิษย์เป็นอันดับแรก อีกทั้งครู ซึ่งเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนนั้น จำเป็นต้องมีเป้าหมายของการบริหารจัดการการเรียนที่ถูกต้อง กล่าวคือ เพื่อมุ่งสร้างนิสัยของการใฝ่รู้ มีใ้เพื่อมุ่งให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกในการเรียนเพียงอย่างเดียว ควรมุ่งสร้างคุณลักษณะ ของการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น การพึ่งตนเองให้มากกว่าพึ่งผู้อื่น และการเป็นคนมีความคิดใฝ่สร้างสรรค์ เพื่อดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไปในอนาคต

3.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ สุจินต์ ไจกระจำ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ทั้ง 5 ด้านคือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาครู ในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และด้านการประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อกิจกรรมการเรียนการสอนกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีวุฒิการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ต่างกันพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 4) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่างกันพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนจึงควรกำหนดกลยุทธ์ แนวทาง และวิธีการในการบริหารจัดการเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. โรงเรียนควรจัดบริการแนะแนวการศึกษาต่อเป็นอันดับต้น สะท้อนให้เห็นถึงการที่ครูแนะแนวหรือผู้ทำหน้าที่แนะแนวหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องแสวงหาวิธีการจัดบริการแนะแนวอย่างหลากหลายให้สอดคล้องกับความต้องการความสนใจของนักเรียนได้หรือมีรูปแบบวิธีการจัดวางตัวนักเรียนอย่างสอดคล้องเหมาะสมตามความสามารถความสนใจ เพื่อให้นักเรียนมีพร้อมในการเตรียมตัวศึกษาต่อและประสบความสำเร็จให้มากที่สุด
3. โรงเรียน ผู้บริหาร ควรนิเทศการพัฒนาตนเองของครู เพื่อให้คำแนะนำ และให้ครูใช้เป็นแนวทางในปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครูมีจิตวิญญาณของความเป็นครู สามารถ

ถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี มีวิธีการสอนที่หลากหลาย มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความยุติธรรม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมถึงยอมรับและเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคน

4. โรงเรียน ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียน และประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับและมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่างๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน 2) ด้านการส่งเสริมและแนะแนวการศึกษาต่อ 3) ด้านครูผู้สอน และ 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน ให้มีความชัดเจนและถูกต้อง เพื่อให้เกิดความต้องการที่แท้จริงและเป็นความต้องการที่มีส่วนสำคัญในการศึกษาต่อของนักเรียน

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียน ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) เป้าหมาย/จุดมุ่งหมาย 2) ความเชื่อ 3) ค่านิยม 4) ความสามารถ/สติปัญญา 5) การสนับสนุน/ทุนทรัพย์ 6) ผู้ปกครอง และ 7) โอกาส/ความคาดหวัง ให้เป็นปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สามารถทำให้นักเรียนได้ตัดสินใจในการศึกษาต่อ

3. ควรมีการศึกษาถึงการนำแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน ไปทดลองใช้ในลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนบ้านดอยช้าง

4. ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน ในเขตพื้นที่อื่น หรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้เกิดการวิจัยในลักษณะที่เป็นวงกว้างมากขึ้น

รายการอ้างอิง

กรมอาชีวศึกษา. (2542). พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: กรมาฯ.

ไกรสิงห์ สุตสงวน. (2560). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นิรุทธ์ วัฒนโณภาส และวัลลภา วงศ์ศักดิ์รินทร์. (2561). การศึกษาความต้องการการจัดบริการแนะแนวใน โรงเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร.

ปภาวี ตั้งดวงดี. (2559). คุณลักษณะของครูกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนกรณีศึกษา โรงเรียนประถม
ส่วนขยายแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร. (การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.

วริศรา อรุณกิตติพร ธนวิน ทองแพง และพงศ์เทพ จิระโร. (2561). ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่
ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.

(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.

สลิตา รินสิริ. (2558). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.

สุจินต์ ใจกระจ่าง. (2553). สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
รามคำแหง. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.